

Türkiye ile Romanya arasında akdedilen 9 son teşrin 1939 tarihli Ticaret ve Tediye anlaşmalarının tadikına dair kanun

(Resmî Gazete ile neşir ve ilâm : 5/VI/1940 - Sayı : 4527)

No.
3856

Kabul tarihi
30 - V - 1940

BİRİNCİ MADDE — Türkiye ile Romanya arasında 9 son teşrin 1939 tarihinde akid ve imza olunan Ticaret ve Tediye anlaşmalarile merbutları 21 son teşrin 1939 tarihinden itibaren meri olmak üzere kabul ve tasdik kılınmıştır.

İKİNCİ MADDE — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

ÜÇÜNCÜ MADDE — Bu kanunun icrasına İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

31 mayıs 1940

TÜRKİYE İLE ROMANYA ARASINDA TİCARET ANLAŞMASI

Türkiye Cümhuriyeti Hükûmeti ve Romanya Kırallığı Hükûmeti, iki memleket arasındaki ticarî mübadeleleri inkişaf ettirmek arzusu ile mütehassis olarak aşağıdaki hükümleri kararlaştırmışlardır :

Madde — 1

Merbut (I) numaralı listede sayılan Türkiye menşeli mallar, bu listede her madde için tahsis edilen kontenjanlar hududu dahilinde, Romanyaya idhal edilecektir. Merbut (II) numaralı listede sayılan Romanya menşeli mallar, bu listede her madde için tahsis edilen kontenjanlar hududu dahilinde, Türkiyeye idhal edilecektir.

Madde — 2

İki Hükûmet, işbu kontenjanlar hududu dahilinde, malların filen duhulü için lâzımgelen idhal müsaadelerini bilâteahhur vermeği teahhüd ederler.

Madde — 3

İşbu Anlaşmanın meriyet mevkiine konmasından sonra sevkolunacak malların, iki memleket salâhiyettar makamâtı tarafından merbut nümuneye tevfikân iki nüsha olarak verilecek bir menşe şahadetnamesini haiz olmaları lâzımdır.

Bu menşe şahadetnamelerinin B nüshaları idhal gümrüğü idaresi tarafından damgalanacak ve bu idare vedaatile Türkiyede Türkiye Cümhuriyeti Merkez bankasına ve Romanyada Romanya Millî bankasına tevdi olunacaktır.

Madde — 4

İki memleket arasında yapılan ticarî mübadelâttan mütevellid matlubat bu günkü tarihte imza edilen Türkiye - Romanya Tediye anlaşması hükümlerine tevfikân tesviye olunacaktır.

Madde — 5

İşbu Anlaşma 5 son kânun 1938 tarihli Ticaret anlaşması ile merbutatı yerine geçecek ve 21 son teşrin 1939 tarihinden itibaren bir sene müddetle meri olacaktır. İki Hükümet, işbu Anlaşmanın bir senelik yeni bir müddet için uzatılıp uzatılmayacağı hususunu 1940 senesinin eylül ayı içinde kararlaştıracaklardır.

Romanya Hükümeti Kırالیyesi namına
İ. Gr. Dimitrescu

Türkiye Cümhuriyeti Hükümeti namına
Dr. Bürhan Zihni Sanus

Liste : 1

Aşağıda gösterilen senelik kontenjan hududu dahilinde Romanyaya idhal edilebilecek Türkiye menşeli emtia :

Romen Gümrük tarife No.	Malların cinsi	Verilen konten- janlar
46-59	Her nevi balık	200 ton
70	Havyar	10 »
274	Sanayide müstamel balık yağı	20 »
378	Palamut	600 »
385	Palamut hulâsası	1000 »
387	Tütün	75 »
395	Fındık	180 »
397	Portakal	400 »
401	Kestane	130 »
403	Amerikan fıstığı (Araşit)	20 »
404	Badem	15 »
405	Fıstık	5 »
406	Kuru üzüm	300 »
407	İneir	250 »
	Kitre	15 »
	Sair emtia	T. lirası 10.000

Liste : 2

Aşağıda gösterilen Romanya menşeli emtia her bir mal için derpiş olunan senelik kontenjan hududu dahilinde Türkiyeye sokulabilecektir.

Türk gümrük tarife No.	Malların einsi	Verilen konten- janlar Türk L.
	Selliloz ve her nevi odun ve kereste	800 000
	Mevaddı kimyeviye ve tıbbiye	400 000
	Mahrukat, her nevi züyutu madeniye (Asfalt ve bitum dahil)	5 203 000
	Sair emtia [*]	100 000
	Yekûn	6 503 000

[*] Sair emtia zümresi işbu listede zikredilmeyen Romanya menşeli müstahsalâtı ihtiva eder. Şurası mukarrerdir ki işbu zümrede zikredilen emtianın, Türkiyeye idhal edilebilmesi için, idhalâtın yapıldığı anda Türkiye'de meriyette bulunan umumî idhal rejimine göre idhalleri kabul edilmiş emtiadan olması lâzımdır.

Menşe şahadetnamesi

(Aslî nüsha)

Gönderen :	Kendisine gönderilen :
İsim :	İsim :
İkametgâh :	İkametgâh :
Sokak :	Sokak :
Malın einsi :	
Ambalaj tarzı :	
Denk adedi :	
Marka, No. :	
Siklet :	
	(Gayrisafi Kg.)
	(Safi Kg.)
Kıymet :	
Fob.	
Cif.	
Sevk yolu :	

Yukarıda mezkûr malların menşeli olduğu ve işbu menşe şahadetnamesinin Türkiye ile Romanya arasında İstanbulda 9 santeşrin 1939 tarihinde imza olunan Ticaret anlaşması hükümlerine tevfikân ita kılındığı tasdik olunur.

Menşe şahadetnamesi

(B. İkinci nüshası)

Gönderen :	Kendisine gönderilen :
İsim :	İsim :
İkametgâh :	İkametgâh :
Sokak :	Sokak :
Emtiannın cinsi	
Ambalajın tarzı :	
Denk adedi :	
Marka, No. :	
Siklet :	
	(Gayrisafi Kg.)
	(Safi Kg.)
Kıymet :	
Fob.	
Cif	
Sevk yolu :	

Yukarıda mezkûr malların mevriddi veya menşeli olduğu ve işbu menşe şahadetnamesinin 9 sontesrin 1939 tarihinde Ankarada Türkiye ile Romanya arasında imza edilmiş olan Ticaret anlaşması hükümlerine tevfikân ita olunduğu tasdik olunur.

TÜRKİYE İLE ROMANYA ARASINDA TEDİYE ANLAŞMASI

Türkiye Cümhuriyeti Hükûmetile Romanya Hükûmeti Kuruliyesi, iki memleket arasında ticarî mübadelelerden mütevellid tediyeleri kolaylaştırmak emelile aşağıdaki hususları kararlaştırmışlardır :

Madde — 1

Romanya menşeli bileümle emtiannın Fob bedelleri, tediyesi meşrut meblâğın Türkiye Cümhuriyeti Merkez bankasına yatırılması suretile tesviye kılınacak ve mezkûr banka işbu mebalîği Romanya Milli Bankası namına açacağı faizsiz bir Türk lirası cari hesab matlubuna kaydeyleyecektir.

Eğer Türk borçlunun borcu Türk lirası veya leyden gayri bir para ile muharrer bulunuyorsa tahvil keyfiyeti tediyeinin yapıldığı gün Cümhuriyet Merkez bankası tarafından tatbik edilen resmî kur üzerinden icra olunacaktır.

Madde — 2

Türkiye menşeli bileümle emtiannın Fob bedelleri, tediyesi meşrut meblâğın Romanya millî bankasına yatırılması suretile tesviye kılınacak ve mezkûr banka işbu mebalîği Türkiye Cümhuriyet Merkez bankası namına açacağı faizsiz bir ley cari hesab matlubuna kaydeyleyecektir.

Eğer Romen borçlunun borcu ley veya Türk lirasından gayri bir para ile muharrer bulunuyorsa tahvil keyfiyeti tediyeinin yapıldığı gün Romanya millî bankası tarafından tatbik edilen resmî kur üzerinden icra olunacaktır.

Madde — 3

Türkiye Cümhuriyet Merkez bankası ve Romanya millî bankası I nei ve II nei maddelere tevfikân kendilerine yapılan teydielere aid tahsil ihbarnamelerini günü gününe birbirlerine göndereceklerdir.

Merkez bankasının tahsil ihbarnameleri Türk lirası mebalîğın mikdarını ve Romanya millî bankasının tahsil ihbarnameleri ley mebalîğın mikdarını ve keza her ikisi de alacaklılara, matlublarına tekabül eden teydielerin icrasını mümkün kılacak bileümle malûmatı ihtiva edeceklerdir.

Eğer borç Türk lirası veya leyden gayri bir para ile muharrer bulunduğú takdirde yukarıda mevzubahs ihbarnamelerde kezalik bu dövizin balîğ dahi işaret olunacaktır.

Mütetekabil hesablarda matlub bakıyesi mevcud oldukea tahsil ihbarnameleri tekiye emri şeklinde telâkki edilecektir.

Madde — 4

Borçların tesviyesi Türkiyede Türkiye Cümhuriyet Merkez bankası ve Romanyada Romanya millî bankası marifetile her memleketin millî parası üzerinden I nei ve II nei maddelerde bahsedilen hesablarda, teydielerin tarih sırasını takiben icra olunacaktır.

Madde — 5

Tahsil ihbarnamelerine bu günkü tarihle imza edilen Ticaret anlaşmasının III. neü maddesinde derpiş kılman menşe şahadetnamelerinin B nüshaları terfik olunacaktır.

Bu menşe şahadetnamelerinin idhalâtçı memleket gümrüğü tarafından damgalanan B nüshası emtia bedelâtı ihraç bankalarına yatırıldığı sırada ibraz edilemediğú takdirde bu bankalar tahsil ihbarnamelerini bu menşe şahadetnameleri terfik edilmiş olmaksızın birbirlerine göndereceklerdir.

Bununla beraber şurası mukarrerdir ki, mezkûr bankalar emtia tamamen gümrükten çıkarıldıktan sonra bu şahadetnamelerin bilâhare irsalini teğmin zmnında icab eden tedbirleri alacaklardır.

Madde — 6

Diğér tarafın arazisinde kurulan panayır ve sergilerde teşhir ve furuht edilen Âkid iki Taraftan birisi menşeli eşya bedeli, bu mahsulâtın idhal ve satışına panayır ve sergilerin kurulduğú memleket kanun ve nizamlarınca müsaade edilmiş olmak şartile, kliring tarikile tarih sırası gözetilmeksizin tesviye kılınacaktır.

Madde — 7

İki Hükûmetten her birisi bileümle tekiye vecibelerini bu Anlaşma hükümlerine göre tesviye eylemeğe idhalât ve ihracatçıların icbar için kendi tarafından alınması lâzımgelen bütün tedbirleri alacaktır.

Madde — 8

İki memleket arasında yapılan ticarî mübadelelerden mütevellid olarak Romanyalı ihracatçıların Türkiyedeki mümessillerine borçlu oldukları masraf ve komisyonlar ve kezalik Türk ihracatçıların Romanyadaki mümessillerine borçlu oldukları masraf ve komisyonlar, navlun ücretleri ve sigortaya müteallik tekiyat müstesna olmak üzere, teamüle uygun ve iktisaden muhik olmak şartile, kliring yolu ile tesviye edilecektir.

Madde — 9

Türkiye Cümhuriyet Merkez bankası ve Romanya Millî bankası işbu Anlaşmanın muntazaman işlemesini teğmin zmnında icab eden teknik usuller hakkında anlaşacaklardır.

Madde — 10

İki tarafın transit ticareti işbu Anlaşma hükümleri şumulüne girmez.

Madde — 11

İşbu Anlaşmanın inkızasında diğer memleket nezdinde lehine bir bakiye kalmış bulunan memleketin idhalâtçıları bu bakiyenin itfasına değin bu Anlaşma hükümlerine tevfikân idhalâtları bedelini tediye devam edeceklerdir.

Madde — 12

5 son kânun 1938 tarihli Tediye anlaşması ile merbutları makamına kaim olan işbu Anlaşma bu günkü tarihle imza edilen Ticaret anlaşmasının lâyenfek bir cüzünü teşkil eyliyecek ve aynı müddetle cari olacaktır.

İstanbulda iki nüsha olarak 9 son teşrin 1939 tarihinde Fransızca tanzim edilmiştir.

Türkiye Cümhuriyeti Hükûmeti namına
Dr. Burhan Zihni Sanus

Romanya Hükûmeti Kırالیyesi namına
I. Gr. Dimitrescu

Cümhuriyet Reisliğine yazılan tezkerenin tarih ve numarası :

31 - V - 1940 ve 1/277

Bu kanunun neşir ve ilânının Başvekilliğe bildirildiğine dair Cümhur Reisliğinden gelen tezkerenin tarih ve numarası :

31 - V - 1940 ve 4/683

Bu kanunun müzakerelerini gösteren zabıtların cild ve sayfa numaraları :

Cild Sayfa

7 2

11 110,171,401,403,407:408,432:435